

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев 762/2015
27.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог Д.З. из К.М., чији је пуномоћник М.Д., адвокат из К.М., против тужене-противтужиље Д.Д. из Б., коју заступа С.Т., тужених-противтужилаца С.Т.1 и С.Т.2 и туженог И.Т., свих из К.М., ради утврђења заоставштине и ништавости уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог Д.З. изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3208/14 од 18.11.2014. године, у седници одржаној 27.10.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца-противтуженог Д.З. изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3208/14 од 18.11.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П 1569/11 од 20.05.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се према туженима утврди да пок. Д.З. нема имовину која би чинила његову заоставштину што су тужени дужни признати у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, као неоснован. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да се утврди да је уговор о доживотном издржавању закључен између примаоца издржавања М.З. и даваоца издржавања Д.З. оверен пред Општинским судом у Косовској Митровици Р 117/09 дана 22.12.2009. године пуноважан и да производи правно дејство. Ставом трећим изреке, усвојен је противтужбени захтев противтужилаца и утврђено према тужиоцу-противтуженом Д.З. да је ништав уговор о доживотном издржавању закључен између примаоца издржавања М.З. и даваоца издржавања Д.З. оверен пред Општинским судом у Косовској Митровици Р 117/09 од 22.12.2009. године. Ставом четвртим изреке, усвојен је противтужбени захтев противтужилаца и утврђено према туженом да идеална $\frac{1}{4}$ стамбеног објекта – куће на кп. ... место звано Л.п. по култури кућа – двориште ближе описано у том делу изреке

представља заоставштину пок. Д.З. што је тужени-противтужилац дужан признати у року од 15 дана од пријема пресуде, а за веће тражење од досуђеног противтужбени захтев одбијен у ставу петом изреке. Ставом шестим изреке, одлучено је о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3208/14 од 18.11.2014. године, одбијена је жалба тужиоца-противтуженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима један, два, три, четири и шест изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац-противтужени Д.З. је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. Д.З. преминуо је 25.04.2000. године. Од законских наследника оставио је сина Д.З., ћерку Д.Д. и по преминулој ћерки Ј. која је преминула пре оставиоца зета Т.И. и унуке Т.С.1 и Т.С.2. Супруга оставиоца М.З. преминула је 26.01.2010. године, а после оставиоца преминуо је и син Д.З. који није имао потомака. Решењем Основног суда у Косовској Митровици О 506/10 од 20.09.2010. године обустављен је оставински поступак иза смрти сада пок. М.З., а решењем Основног суда у Краљеву О 953/10 од 11.04.2011. године прекинут је оставински поступак иза смрти сада пок. Д.З. и на парницу је упућен тужилац ради доказивања да идеална половина објекта на кп.... КО К.М. не представља заоставштину пок. Д.З..

Непокретност која је предмет спора се води као искључиво власништво пок. Д.З. по пресуди Општинског суда у Косовској Митровици (пресуда на основу признања П 891/04 од 31.01.2005. године) али је утврђено да је власник са $\frac{1}{2}$ дела те непокретности у суштини његов брат С.З., да је до укњижења по означеној пресуди дошло због ратних дејстава на Косову током 1999. године а катастар измештен у Крушевац. Преосталу идеалну половину наведеног објекта, која представља посебну целину, заједничким средствима у браку су изградили и стекли Д.З. и његова супруга М., који су закључили брак 06.02.1947. године у З.. Цео објекат је изграђен заједно са Д. братом С.З.. Градња стамбеног објекта започета је 1959. године а ради се о двоспратној кући са два улаза. Међу парничним странкама је неспорно да половина наведене непокретности припада С.З., а друга половина представља брачну тековину сада пок. Д. и М.З..

М.З. је за свог живота закључила уговор о доживотном издржавању као прималац издржавања са Д.З. као даваоцем издржавања који је закључен пред Општинским судом у Косовској Митровици у предмету Р 117/09 дана 22.12.2009. године. Овера је извршена на лицу места али закључењу уговора и његовој овери није присуствовала судија већ стручни сарадник, која је сачинила записник о овери и ставила клаузулу уговора о доживотном издржавању, те наведена документа однела судији на потпис. Давалац издржавања није ставила свој потпис већ отисак кажипрста, а на записнику нема констатације о чијем кажипрсту се ради. Вештачењем од стране вештака неуропсихијатра утврђено је да је способност примаоца издржавања за расуђивање и схватање правних последица закљученог уговора у време његовог закључења била компромитована због

деменције, али да М.З. као уговарач ипак није била неспособна да самостално расуђује и одлучује.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца а усвојили противтужбени захтев.

Одредбом члана 195. Закона о наслеђивању прописано је да уговор о доживотном издржавању мора бити закључен у писменом облику и оверен од судије који је дужан да пре овере прочита странкама уговор и примаоца издржавања нарочито упозори на то да имовина која је предмет уговора не улази у његову заоставштину и да се њоме не могу намирити нужни наследници (став 1) и да је у супротном уговор ништав (став 2).

Законом није предвиђено, нити допуштено, да такво упозорење и остале радње везане за оверу уговора о доживотном издржавању уместо судије учини неко друго службено лице, конкретно стручни сарадник. Овако прописана форма закључења и овере уговора о доживотном издржавању је строга и њени недостаци имају за последицу ништавост самог уговора.

Како је у конкретном случају утврђено да су приликом овере уговора о доживотном издржавању наведене одредбе Закона о наслеђивању прекршене, правилно је утврђено да је оспорени уговор о доживотном издржавању ништав и да не производи правно дејство, а затим правилно одлучено о захтевима тужбе и противтужбе.

Другостепени суд је у побијаној пресуди довољно и прихватљиво оценио битне жалбене наводе туженог-противтужиоца, па нема потребе за разматрањем таквих навода поновљених у ревизији. Део навода који се односи на чињенично стање није могао бити предмет посебног разматрања и оцене јер побијање утврђеног чињеничног стања не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 398. став 2. ЗПП.

Зато је на основу члана 405. ст. 1. и 2. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**